

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 63-53-53; Fax: (022) 63-53-55



**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail:
cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

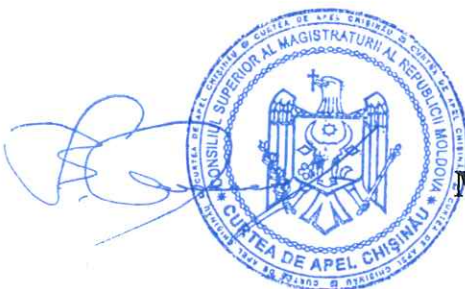
4-3577-2255 18.10.22

**Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu 28**

Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază spre executare încheierea din 12 octombrie 2022 de pe dosarul nr. 3a-502/22 cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de Isiumbeli Valeriu, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Isiumbeli Valeriu împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ

Anexa: Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 8 file
Copia încheierii din 12 octombrie 2022 pe 3 file.

**Președintele interimar al
Curții de Apel Chișinău**



Minciuna Anatolie

11:10

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	1649
"20"	10 2022



Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume Isiumbeli****2. Prenume Valeriu****A.3. Instanța de judecată****1. Denumirea instanței de judecată/sediu Curtea de Apel Chișinău****2. Judecător/complet de judecată****4. Adresa instanței de judecată –Chișinău, str. Teilor,4****5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată- cac@justice.md**

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

La 04.03.2021 Isiumbeli Valeriu s-a adresat în judecată cu acțiune de contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu solicitarea anulării avizului de plată la impozitul pe avere pentru anul 2020 nr. 0000204811 din 18 noiembrie 2020 și obligarea emiterii actului administrativ prin care să fie modificat avizul de plată cu excluderea sumei de 21938 de lei din suma de 29250,57 lei, cu indicarea sumei pentru achitare de 7312,64 lei pentru perioada de trei luni. În motivarea cererii a indicat că casa de pe str. Gohberg 1/1 a fost înregistrat în drept de proprietate ca bun imobil la 16.09.2020, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobiliare, dar în calcul a fost inclus bunul imobil pentru toată perioada anului de gestiune, pentru ce deja a achitat impozit pe bunul nefinisat, ceea ce este în contradicție cu prevederile art. 510 al.2 Cod Civil, dreptul de proprietate se dobândește din momentul înregistrării în registrul bunurilor imobile.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea înaintată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Ne fiind de acord cu hotărârea pronunțată, Isiumbeli V. L-a contestat în ordine de apel cu solicitarea admiterii apelului și cu casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit cerințelor pentru instanța de fond cu admiterea acțiunii. Pe parcursul examnării apelului au fost prezentate probe prin care se atestă faptul că bunul imobil de pe str. Gohberg 1/1 deja a fost impozitat în temeiul prevederilor art. 278 al.1 Cod Fiscal RM și prevederile art. 287/5 și 287/6 sînt în contradicție cu acestea norme fiscale și contravin prevederilor art. 510 al.2 Cod Civil RM, art. 9 și 46 al Constituției RM, Protocolului nr.4 CEDO, fapt ce și a adus la solicitarea colegiului specializat în contenciosul administrativ de a declara excepția de neconstituționalitate cu adoptarea unei încheieri de remiterea cauzei la Curtea Constituțională care urmează a se pronunța asupra neconstituționalității prevederilor art. 287/5,287/6 al Codului Fiscal RM

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

C. Obiectul sesizării³

Neconstituționalitatea prevederilor art. 287/5 și 287/6 al Codului Fiscal RM, ce sînt în contrazicere cu prevederile art. 278 (1) Cod Fiscal RM; art. 510 al.2 Cod Civil RM art. 9 al.1 și 2 ; art.46 al Constituției RM;

³ În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Cît Codul Fiscal al RM așa și Codul Civil al RM sînt legi organice, institutul proprietății este reglementat de relațiile civile ce sînt oglindite în Codul Civil RM și inclusiv timpul dobîndirii proprietății din momentul înregistrării în Registrul bunurilor Imobiliare al ASP RM. Impozitarea și anume a impozitului pe avere nu poate fi aplicată pentru materialele de construcție nefinisată, deoarece bunul lux nu a fost înregistrat în proprietatea privată a persoanei, din acestea considerente prevederile Codului fiscal a art. 287/5 care prevede perioada fiscală tot anul calendaristic este în contradicție cu normele art. 9 al.1, al.2 și art. 46 din Constituție care determină proprietatea privată a bunurilor imobiliare, cea ce se regăsește și în prevederile art. 510 al.2 Cod Civil RM . Contravine prevederilor Constituției RM și art. 287/6 Cod Fiscal RM și anume sintagma: "... pentru situația existentă la 1 noiembrie a anului de gestiune" această sintagmă nu poate fi aplicată pentru tot anul de gestiune ci la situația la 01 noiembrie din momentul înregistrării în drept de proprietate a bunului imobil, deoarece pînă la înregistrarea în drept de proprietate acelaș obiect nefinisat este deja impozitat și nu prezintă un imobil lux, ci imobil nefinisat.

⁴ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Drepturile patrimoniale sînt garantate de constituție inclusiv dreptul la viața privată la ocrotirea proprietății art. 9 al.1,2 și 46 din Constituție al RM, care în opinia noastră flagrant sînt încălcate prin dispozițiile neconstituționale ale prevederilor art. 287/5,287/6 al Codului Fiscal RM. Bunul imobil care este obiectul impozitării a fost construit pe o perioadă îndelungată din banii deja impozitați, ulterior pentru acest bun și teren aferent pe toată perioada au fost achitate impozite. Impozit pe avere (așa numitul "lux") poate fi achitat din bunul imobil ce aparține în drept de proprietate și nici de cum din materialele de construcții care deja au fost impozitate conform prevederilor art. 278 al.1 CF RM. Prevederile articolelor contestate ca neconstituționale contravin și prevederilor art.1 al Protocolului nr.4 CEDO, ocrotirea dreptului de proprietate din următoarele considerente, casa a fost construit cînd activam în serviciu, ulterior fiind pensionar sînt lipsit de posibilitate de a achita acest impozit. Ne achitarea impozitului pe avere este soldată cu urmărirea bunului imobil cu comercializarea ei ulterioară cu încasarea sumei impozitului în folosul statului, în așa circumstanțe aplicînd prevederile acestor norme contestate orice persoană nu poate fi garanta în protejarea proprietății sale, dat fiind faptul acestea norme fiscale se aplică pentru tot anul calendaristic indiferent de momentul cînd ai devenit prioprietar asupra acestui bun.

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerința și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶. Dosarul civil de la Curtea de Apel Chișinău.

⁶ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Informațiile prezentate Curții Constituționale sînt veridice pentru ce semnez:

Isiumbeli Valeriu

12.10.2022



⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎN C H E I E R E

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții
de Apel Chișinău

În componența :

Președintele ședinței de judecată,

Judecătorul

Judecătorii

Grefier

Minciuna Anatolie

Negru Veronica și Palanciuc Ecaterina

Grigoraș Valeria

examinând în ședință de judecată publică cererea depusă de Isiumbeli Valeriu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Isiumbeli Valeriu împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ,-

C O N S T A T Ă :

1. La 4 martie 2021, Isiumbeli Valeriu a depus în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea avizului de plată la impozitul pe avere pentru 2020 nr. 0000204811 din 18 noiembrie 2020 și obligarea emiterii actului administrativ prin care să fie modificat avizul de plată cu excluderea sumei de 21 938,00 lei din suma de 29 250,57 lei, cu indicarea sumei pentru achitare de 7 321,64 lei pentru perioada de 3 luni.
2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 18 noiembrie 2021, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Isiumbeli Valeriu împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea avizului de plată la impozitul pe avere pentru 2020 nr. 0000204811 din 18 noiembrie 2020 și obligarea emiterii actului administrativ prin care să fie modificat avizul de plată cu excluderea sumei de 21 938,00 lei din suma de 29 250,57 lei, cu indicarea sumei pentru achitare de 7 321,64 lei pentru perioada de 3 luni.
3. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, pe 6 decembrie 2021, Isiumbeli Valeriu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 18 noiembrie 2021, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de Isiumbeli Valeriu să fie admisă.
4. Pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, apelantul Isiumbeli Valeriu a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 287⁵ și art. 287⁶ Codul Fiscal. În ședința judiciară a instanței, Isiumbeli Valeriu a susținut cererea înaintată și a solicitat admiterea acesteia.

5. Reprezentantul intimatului Serviciul Fiscal de Stat, Frunza Cristian în ședința judiciară a instanței de apel a lăsat la discreția instanței soluționarea cererii apelantului de ridicare a excepției de neconstituționalitate.
6. Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de către Isiumbeli Valeriu, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată necesitatea ridicării excepției de neconstituționalitate cu sesizarea Curții Constituționale, din următoarele motive.
7. În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.
8. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.
9. Așadar, pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea, cumulativ, a condițiilor obligatorii prevăzute la art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă.
10. În speță, obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 287⁵ și art. 287⁶ Codul Fiscal.
11. Prin prisma art. 135, alin. (1), lit. a) din Constituția Republicii Moldova, în coroborare cu dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317- XIII din data de 13 decembrie 1994, rezultă că Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.
12. Completul atestă că obiectul excepției de neconstituționalitate face parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către Isiumbeli Valeriu, care este parte a prezentului litigiu, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei.
13. Concomitent, s-a stabilit că o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile invocate de solicitant nu există, motiv din care cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi admisă.
14. Completul menționează că cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normelor indicate *supra*, depusă de Isiumbeli Valeriu constituie o prerogativă a părții din proces, iar prin ignorarea excepției de

neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către Curtea Constituțională, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești, ceea ce este inadmisibil.

15. Ce ține de acest aspect, completul specializat subliniază că obiectul apelului cu care a fost sesizată instanța de apel îl constituie hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 18 noiembrie 2021, prin s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Isiumbeli Valeriu împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea avizului de plată la impozitul pe avere pentru 2020 nr. 0000204811 din 18 noiembrie 2020 și obligarea emiterii actului administrativ prin care să fie modificat avizul de plată cu excluderea sumei de 21 938,00 lei din suma de 29 250,57 lei, cu indicarea sumei pentru achitare de 7 321,64 lei pentru perioada de 3 luni.
16. În consecință, prevederile legale a căror control constituțional se solicită de către Isiumbeli Valeriu sunt pertinente soluționării litigiului dedus judecății, ori excepția de neconstituționalitate este ridicată asupra prevederilor art. 287⁵ și art. 287⁶ Codul Fiscal.
17. În urma celor relatate, Completul ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de Isiumbeli Valeriu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 287⁵ și art. 287⁶ Codul Fiscal.
18. În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d i s p u n e :

Se admite cererea apelantului Isiumbeli Valeriu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se transmite Curții Constituționale sesizarea lui Isiumbeli Valeriu privind controlul constituționalității art. 287⁵ și art. 287⁶ Codul Fiscal.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Minciuna Anatolie
Semnătura

Judecător
Negru Veronica
semnătura

Judecător
Palanciuc Ecaterina
semnătura

Copia corespunde originalului

Judecătorul Curții de Apel Chișinău



Minciuna Anatolie